

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. ПРАВНИ ОСНОВ

Правни основ за доношење овог закључка садржан је у одредби члана 41. ст.1 и 3. Пословника Владе („Службени гласник РС”, бр. 61/06, 69/08, 88/09, 33/10, 69/10, 20/11, 37/11, 30/13 и 76/14), којим је прописано да Влада може пословником овластити стална радна тела састављена искључиво од њених чланова за доношење појединачних аката из своје надлежности.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ СТРАТЕГИЈЕ

У складу са Законом о министарствима („Службени гласник РС”, бр. 44/14) утврђеним делокругом, Министарство трговине, туризма и телекомуникација припремило је Предлог стратегије развоја сектора услуга.

Потписивањем Споразума о стабилизацији и придруживању Република Србија је на себе прихватила обавезу да постепено усклади домаће законодавство с правним тековинама Европске уније. Споразумом је предвиђено да се већ у првој фази хармонизације у домаће право транспонују основни елементи правних тековина везани за унутрашње тржиште и уопште за трговину. Споразум о стабилизацији и придруживању ступио је на снагу 1. септембра 2013. године, а приступни преговори Републике Србије и Европске уније званично су почели у јануару 2014. године. Потписивањем Споразума о стабилизацији и придруживању, Република Србија се обавезала на усклађивање прописа у овој области, односно да створи услове за пуну примену Директиве о услугама 2006/123/ЕЗ.

Директива о услугама има за циљ дерегулацију, то јест укидање услова за обављање одређених услужних делатности, односно услова за добијање сагласности за пружање одређених услуга, којима се у националном праву државе чланице неоправдано ограничавају слободе пословног настањивања и прекограничног пружања услуга. Међутим, услужне делатности које су предмет Директиве о услугама нису уређене једним посебним прописом у Републици Србији.

Спровођење Директиве о услугама у систему РС веома је сложено, због чега је надлежно министарство осмислило целокупни институционални систем и неопходне мере и активности у циљу постизања горе наведеног циља, односно подржавања процеса приступања Републике Србије Европској унији. Нацрт стратегије треба да представља оквир на коме ће се заснивати транспоноване Директиве које подразумева низ законодавних и незаконодавних мера. Фокус стратегије јесте на идентификацији кључних циљева који се желе постићи у области пружања услуга, као и мера и активности за спровођење Директиве о услугама и јачање привреде Републике Србије. Три главна стратешка циља Стратегије развоја услуга у РС су:

1. Подршка праву оснивања / пословног настањивања и слободе пружања прекограничних услуга, односно усклађивање са прописима Европске уније у овој области
2. Унапређење пословног амбијента
3. Промовисање административне сарадње широм Европе.

Као једна од главних мера за постизање наведених стратешких циљева – предвиђено је доношење Закона о услугама, која, између осталог, прописује и ефикасно увођење и функционисање електронске Јединствене контакт тачке у Републици Србији, путем које ће сва заинтересована лица моћи бесплатно да се обавесте о условима и поступцима за остваривање права на пословно настањивање, односно за добијање сагласности пружања услуга у Републици Србији, и путем којег ће касније бити омогућено електронско спровођење управних поступака од значаја за сектор услуга. Акцент у овом стратешком документу биће на активностима и иницијативама које се морају предузети како би се на адекватан начин успоставила и организовала српска Јединствена електронска контактна тачка, користећи притом позитивну праксу и петогодишње искуство Европске уније у потпуном спровођењу Директиве о услугама на целој територији Европске уније. Коначно, овај стратешки документ настоји да се осврне на све приоритете (Мере за спровођење приоритета у периоду 2014-2018) истакнуте у Националном програму за усвајање правних тековина Европске уније из 2014. за Републику Србију.

Очекује се да правилно транспоновање и потпуно спровођење Директиве о услугама донесу значајну корист економији Србије, да у великој мери унапреде пословни амбијент, да укину низ непотребних оптерећења и ограничења у развоју услужних активности, да поставе српску економију у исту европску пословну заједницу, да побољшају позицију Србије на међународном нивоу што се тиче лакоће пословања, да унапреде ефективност српске јавне управе, да обезбеде већу сигурност онима који желе да пружају услуге кроз трајно оснивање предузећа (слобода настањивања) или без оснивања (слобода пружања услуга).

III. СРЕДСТВА ПОТРЕБНА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ СТРАТЕГИЈЕ

Овде треба напоменути да отварање граница и долазак нове конкуренције треба да подстакне пружаоце услуга да улажу додатно у кадрове и технологију, и то ће неминовно носити одређене трошкове ако привредни субјекти настоје да подигну ниво своје конкурентности. Такође, привредни субјекти ће имати и трошкове прилагођавања новим условима пословања услед јачања стране конкуренције на домаћем тржишту и доласка озбиљнијих конкурената.

Када су грађани у питању, и други корисници услуга, ни на кратак, средњи ни дуги рок не би требало да буде додатних трошкова које ће морати да снесу због примене Предлога стратегије.

Усклађивање прописа у овој области подразумева и успостављање јединствених контактних тачака преко којих ће пружаоцима и корисницима услуга бити обезбеђене све информације које су неопходне за отпочињање посла, као и могућност да све процедуре заврше електронским путем. Коришћење јединствених тачака контакта

значајно смањује трошкове трансакција и предузећа и управних органа. Наиме, према истраживању употребе Јединствене тачке контакта, она у Холандији може да донесе уштеду од око 60 милиона евра годишње, док према истраживању спроведеном од стране Велике Британије, коришћење предности Јединствене тачке контакта треба да омогући уштеду између 3,8 и 13,7 евра по трансакцији и представља потенцијалне краткорочне добитке од око 20 милиона евра у тој земљи.

Додатни трошкови који ће настати током примене закона су они који ће настати у току успостављања ЈЕКТ-а. За ову сврху потребна су додатна средства у износу од 2.500.0000 евра које надлежно министарство настоји да обезбеди из међународних извора финансирања. Пројекција је направљена на бази анализе средстава које су друге земље добиле за успостављање ЈЕКТ - а из међународних извора финансирања. Тако, на пример, Румунија је добила 7.000.000 евра, Естонија 5.000.000 евра, док је Словенија добила 4.800.000 евра.

Осим тога, за спровођење овог закона потребно је обезбедити средства у буџету Републике Србије за 2017. годину на разделима Министарства трговине, туризма и телекомуникација.

Једна од активности Предлога стратегије је успостављање Јединствене електронске контактне тачке, државног електронског сервиса на српском и енглеском језику, путем којег органи јавне власти Републике Србије размењују информације међу собом и с надлежним органима држава Европског економског простора, а сва заинтересована лица могу бесплатно да се обавесте о условима и поступцима за остваривање права на пословно настањивање односно за добијање сагласности за пружање услуга у Републици Србији и државама Европског економског простора. Успостављање Јединствене електронске контактне тачке је предвиђено и Нацртом закона о услугама. Министарство надлежно за послове државне управе који се односе на функционисање тржишта и промет услуга образује организациону јединицу у своме саставу која успоставља Јединствену електронску контактну тачку и њоме управља. Надлежно министарство се стара да Јединствена електронска контактна тачка буде ажурна, прегледна, јасна и једноставна за коришћење. Органи јавне власти су дужни да надлежном министарству благовремено доставе потпуне податке из свог делокруга који су од значаја за ажурност ЈЕКТ-а.

Имајући у виду велики број захтева које је потребно испунити да би Јединствена електронска контактна тачка функционисала неопходно је појачати административне капацитете Министарства. С обзиром да је успостављање Јединствене електронске контактне тачке предвиђено у две фазе и да је завршетак I фазе планиран за период од две године након доношења закона, Министарство је предвидело пријем две особе у 2017. години, једног саветника и једног самосталног саветника.

Такође, пуна примена закона, уласком Републике Србије у Европску унију подразумева обавезу административне сарадње са свим државама чланицама Европског економског простора преко ИМИ систему за административну сарадњу и електронску размену података. Нацртом је предвиђено да Министарство надлежно за послове државне управе који се односе на функционисање тржишта и промет услуга обавља послове координације рада органа јавне власти Републике Србије у ИМИ систему.